

DE KNEWANG

WEEKBLAD VOOR DE
TROEPEN OP SUMATRA

No. 10

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten MedanRedactie
AdministratieTroepencommando
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

Het vrouwenkorps **5** ★ KNIL viert **JARIG** **BESTAAN**

HET DETACHEMENT TE MEDAN

IN HET RUIME GEZELLIGE HUIS AAN DE SERDANGWEG NO. 18 TE MEDAN, WAAR HET VK-KNIL-DE-TACHEMENT VAN TIEN „MAN” IS GEHUISVEST, HEERST OM-STREEKS ZEVEN UUR IN DE NAMIDDAG, ALS UW CORRESPONDENT ER BINNENKOMT OM DEZE REPORTAGE TE MAKEN, EEN OER-GEZELLIGE DRUKTE.

zicht — zij het op andere wijze — toch ook mogen zijn.

Vraaggesprek

— Mag ik dan beginnen om de dames te vragen hoe zij precies heten; de rang en zo en waar zij werkzaam zijn?, is mijn eerste opgave als de maaltijd is geëindigd en de VK-sters als een kwetterend troepje spreuwen

HET VROUWENKORPS IN ONS LEGER, EEN INSTELLING WAAROP WIJ TROTS MOETEN ZIJN, WANT EVENALS IN VROEGER TIJDEN STAAT DE VROUW IN PERIODEN VAN GEVAAR N A A S T DE MAN, NAAST ONS.

ZIJ STRIJDT MET ONS EN DEELT HIERBIJ ONZE ONTBERINGEN. WELISWAAR ZIJN DE TIJDEN VERANDERD. DE VROUW GIET NIET MEER DE KOGELS OF LAADT NIET MEER DE SNAPHANEN, MAAR ZIJ NEEMT NU ONZE PLAATS IN OP DE BUREAUX, ZODAT EEN MAN VRIJ KOMT VOOR HET HANDWERK WAARVOOR HIJ UITERAARD ZIJN OP-LEIDING HEEFT GENOTEN.

HET VK-KORPS IS HIERDOOR ONMISBAAR. HET HEEFT ZIJN ONMISBAARHEID BEWEZEN IN DE JAREN DAT HET BESTAAT.

op de voorgaanderij zijn neergestreken.

Waarlijk, een opgave, want dan hoor ik allerlei namen en bijzonderheden door elkaar en kan er geen touw meer aan vastknopen. Wie verzuchtte toch: Eén vrouw is duzend mannen te erg...? En wat dan wel te verwachten als er tien bijeen zijn? Gelukkig komt de commandante te hulp en schept orde in deze charmante chaos. Een gunstige sfeer voor een gezellig praatje wordt geschapen, een tiental Escorts wordt in de brand gestoken, de dames raken gewoon aan de eenzame vragensteller en vragensteller raakt over zijn eerste emoties heen die de al te plotselinge aanblik van tien vrolijke meisjes in vrolijke jurken hem heeft gegeven. Ja, vrolijke jurken, want naeds dienst mogen de meisjes in „burger” lopen en verwisselen zij de bekende khaki-uniform voor hun wat fleuriger kledijes.

— Hoe wij zo zijn verzeild geraakt in het militaire leven? Kijk, dat zit zo... en dan kan ik uit alle bijzonderheden dit beeld projecteren: De jongedames vertellen dat idealisme wel het hoofdmotief was, al lopen de onderwerpen van dit idealisme wel uiteen wat de verschillende da-

Sergeant ekl. KNIL, M. Vonk in haar domein: de apotheek van het militaire hospitaal aan de Boelweg te Medan.

mes betreft. Allen hebben de bezettingstijd in Nederland medegemaakt en de daarop volgende bevrijdingsroes. Lange jaren waren zij vastgebonden geweest, vrijwel gevangen als duiven in een til en toen de bevrijding kwam, wel, toen wilden zij eruit. Iets anders gaan doen. In hun respectievelijke harten woelden vele motieven om „eruit te vliegen”. De een wilde als verpleegster naar Indië om aldaar in de hospitalen haar menslievend werk te gaan verrichten, zoals bijvoorbeeld Wil de Gruyter uit Hilligersberg, die als operatiezuster in het militaire hospitaal werkzaam is, Thonnes Donker uit Den Haag, die nu in het zelfde hospitaal zaalzuster is en Matsy Vonk, een apothekers-assistente uit Amersfoort die ook in Indië werkzaam wilde zijn, maar dan als apothekers-assistente in een of ander ziekenhuis en zodoende ook haar werkkring in het hospitaal vond. Lily Martens had het heilig voornemen om naar Indië te gaan, teneinde hierdoor weer een of andere militair op een bureau te kunnen vervangen, zodat de „mankracht” groter zou zijn. En dan waren er, die eenvoudig iets meer van de wereld wilden zien, weg wilden uit het benauwende van Nederland vlak na de bevrijding. Natuurlijk lezer, waren er ook die het om „hem” deden die naar Indië was vertrokken.....

Tenslotte vond ieder meisje wel het doorslaggevend motief om te reflecteren op de grote annonces in de dagbladen, publicaties van het ministerie van overzeese gebiedsdelen.

(Vervolg op pagina twee)

Dagorder Nr. 17

Het KNIL herdenkt vandaag de dag, dat voor vijf jaar terug het Vrouwenkorps haar intrede deed in zijn gelederen, de dag, dat de Nederlandse vrouw, uit louter vrije wil, zich in de welhaast donkerste uren in de geschiedenis van ons Vaderland in dienst stelde van het KNIL teneinde tezamen met de man te werken aan de bevrijding en heropbouw van deze gewesten.

Het jubilerende Vrouwenkorps — ingesteld bij besluit van de toenmalige minister van koloniën van 5 Maart 1944, no. I — kan ondanks haar nog slechts kort bestaan, reeds bogen op een meer dan uitnemende staat van dienst. Zo tijdens de achter ons liggende oorlog, als onmiddellijk daarna, toen het tezamen met de eerste troepen op Java voet aan wal zette, is het korps onder uiterst moeilijke en gevaarvolle omstandigheden de legerleiding tot zeer grote steun geweest en ook thans nog vervult het korps op tal van plaatsen in ons leger haar taak op voorbeeldige wijze.

Het is mij daarom op deze dag, nu het V.K. haar eerste lustrum viert, een behoefte en een voorrecht uiting te geven aan mijn grote waardering voor het vele en goede werk, dat door het korps reeds is en nog steeds wordt verricht.

Ik prijs mij gelukkig het Vrouwenkorps, dat zich in korte tijd heeft ontwikkeld tot een stieraad van het KNIL, onder mijn bevelen te hebben en ik spreek de hoop uit, dat het leger nog tot in de lengte van dagen in zijn gelederen mag rekenen op de zo waardevol gebleken steun en medewerking van de Nederlandse vrouw.

Namens het KNIL bied ik het jubilerende korps mijn gelukwensen aan en breng ik hulde aan de vrouw in het leger.

Lang leve het Vrouwenkorps van het Koninklijk Nederlands Indoneesisch Leger.

Bandoeng, 5 Maart 1949.
De luitenant-generaal,
commandant van het leger,

w.g.

S. H. S P O O R.

W E zijn juist aan het tafelen. Wilt u maar even wachten of komt u erbij zitten, dan kunt u meteen vragen stellen... zegt de detachementscommandante, de sergeant eerste klas Wil van Ewijk (Ysselmonde).

De dames in de andere kamer praten, maken een niet onaanzienlijk lawaai en zien kans gedurende deze bezigheden nog te eten ook. Het lijkt me daarom beter om maar even te wachten en mijn tijd door te brengen met het mijmeren over de vragen die ik straks op de dames zal afvuren.

Een forse hond komt me af en toe eens besnuffelen. „Schoffie” heet hij, want hij is een man. De enige man in de mess, vertellen de dames me later en ik nam dit gaarne aan.

Flarden van een gesprek waaien uit de achterkamer naar mij over en ik hoor uitroepen als: „Hé korporaal, geef me de kaas eens even aan, wil je en -zeg eens, al ben je sergeant, dan behoef je nog niet zoveel boter te nemen...”

Er heerst blijkbaar aan tafel een zeer geanimeerde stemming en ik peins dan dat tien mannen kans zien om een stevige dosis lawaai te schoppen, doch dat tien vrouwen er in dat op-

V.K. KNIL viert vijfjarig bestaan

(Vervolg van pagina een)

Waar zij „intrapten . . .”

DE advertenties waren aantrekkelijk opgesteld: Uitzending naar Indië in militair verband voor de duur van twee jaar. Er was plaats voor ervaren kantoormeisjes in administratieve betrekkingen, voor typistes, voor chiffeuses. Voorts voor verpleegsters, apothekers of apotheker-assistenten, medisch en chemisch analisten, masseuses, juristen, telefonisten en centralisten. De eisen die aan de sollicitanten werden gesteld, waren verantwoord. Schoolopleiding tenminste Mulo of het diploma van een gelijkgesteld instituut en voorts natuurlijk geschikt voor de tropen en . . . een onberispelijke levenswandel. Dan moesten de meisjes meerderjarig zijn, want als minimumleeftijd gold een-en-twintig lentes. Meisjes die ouder waren dan 35 kwamen niet meer in aanmerking.

De recruiteringsofficier van het vrouwenkorps, de luitenant(e) J.M.A. Jaspers, hield in die dagen in de gewestelijk arbeidsbureaux van verschillende steden zitting en vertelde de meisjes die om inlichtingen kwamen wat er alzo aan hun verbintenis vastzat. Voorzien van een aanmeldingsformulier gingen deze dan naar huis om een en ander nog eens goed te overwegen en te bespreken met vrienden en magen. Dan volgde de invulling en inzending der formulieren met het bekende afwachten, want in het Knil-apparaat was slechts plaats geprojecteerd voor vijfhonderd VK-sters, zodat bij de talrijke aanmeldingen strenge selecties moesten worden toegepast. Behoorde het meisje eenmaal tot de uitverkorenen, dan volgde het tijdstip waarop zij, tezamen met een veertigtal collega's eindelijk aan boord van het schip stapte dat hen naar het nog onbekende Oosten zou ploegen.

Bandoeng

IN het (tropisch gezien) koele Bandoeng konden de dames wat op hun verhaal komen. Hier kregen zij voorts te horen — voor zover zij dit nog niet wisten — dat zij militairen waren en „onder de krijgstucht stonden”. Om militair te willen heten, moet je tenmiste weten wat een en ander voorstelt en zodoende moesten de meisjes een cursus van drie weken volgen waarin hen van alles werd bijgebracht met betrekking tot exercitie, theorie krijgstucht, rangen en graden, land en volkenkunde, tropenhygiëne, maleis en wat dies meer zij. Aan sport en spel werd ook de nodige aandacht besteed, zodat deze drie weken wel waren besteed. Des middags van twee tot vier was het verplicht tidoeren, maar het verdere gedeelte van de dag was „opleiding”. Des avonds moest er worden gestudeerd, want na deze drie weken volgde een examen-tje en dan waren de meisjes rekrut af en . . . soldaat geworden.

Deze gelegenheid werd gevierd met een gezellig etentje en een parade voor de autoriteiten. Maar dan volgde iets heel belangrijks, namelijk het gesprek onder vier ogen met de korpscommandant.

Waar wil je heen en wat wil je gaan doen? De meisjes vertelden dan waar zij het liefst zouden gaan werken en in bijna alle gevallen volgde hierop plaatsing in de uitgekozen werkkring en plaats.

Naar Medan

EN zo kwamen onze tien VK-sters naar Medan. Sergeant-majoor Wil de Gruyter uit Hilligersberg, sergeant-majoor Thonnes Donker uit Den Haag en sergeant eerste klas Matsy Vonk uit Amersfoort gingen naar het militaire hospitaal aan de Boolweg. De waarnemend detachements - commandant, sergeant eerste klas Wil van Ewijk uit Ysselmonde, die altijd zin had gehad om bij de Welfare te komen, vond tot haar vreugde haar plaats op het bijkantoor van de Welzijnsverzorging, sergeant tweede klas Rietje van der Weele uit Haarlem en korporaal Mieke v.d. Hoeven-Reulen uit Roermond, wier echtgenoot sergeant-fourier in Baligé is, vonden hun plaats bij de T.I.V.G., sergeant tweede klas Hanny Weisfelt uit Breda ging naar de TA en K, korporaal Jacqueline de Groot uit Zeist naar de Lucosu, korporaal Miesje van Duyneveldt, ook uit Roermond, ging stafkaarten bijhouden op het kantoor operatiën en last, but not least korporaal Lily Martens uit Zaandam werd te werk gesteld op personeelzaken.

Nu zijn zij al aardig ingeburgerd en maken, tot volle tevredenheid van hun chefs, deel uit van het militaire apparaat. Het diensthoofd, dat een VK-ster als medewerkster op zijn afdeling werkzaam heeft, krijgt na twee maanden een beoordelingsstaat ter invulling. Aan de hand van deze beoordeling en de gegevens die over de VK-sters bekend zijn, volgt dan na drie maanden een bevordering in rang. De bevordering is een functionele bevordering en naar gelang het werk verantwoordelijker is, worden hogere toegekend.

Gedurende de dienst, zijn de meisjes uiteraard verantwoordelijk verschuldigd aan hun afdelingchef. Na de dienst zijn zij vrij in hun doen en laten, kleden

zich als gezegd in burger, maar blijven desondanks „militair”, dat wil zeggen dat zij, als zij handelen in strijd met de militaire krijgstucht of verordeningen, hiervoor op militaire wijze kunnen worden gecorrigeerd. Ook onze VK-sters kunnen dus, zo nodig, een „douw” krijgen waar ze van blozen.

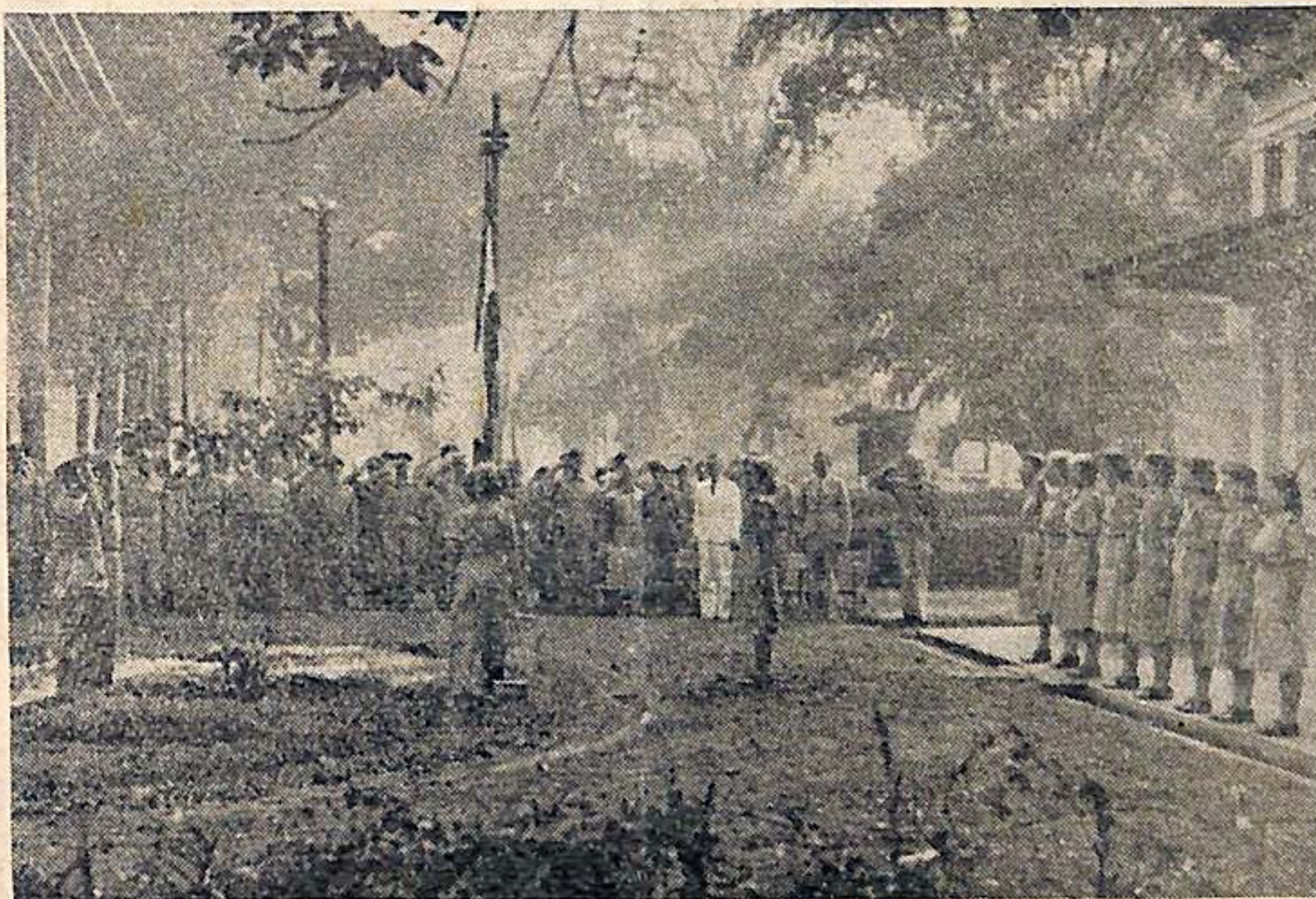
De detachementscommandante verzekerde echter haastig dat hiertoe nog geen aanleiding was geweest. Het zijn brave meisjes hier in Medan die tijdens de diensturen hard werken als ieder ander en na de dienst vrij willen zijn en hun eigen weg volgen zoals ieder ander.

Wat wilt ge dat ik nog meer vertel? Hoe de dames hun vrije tijd doorbrengen? Met wie zij zijn verloofd, met wie zij uitgaan en waarheen? Dat vertelt gij mij toch ook niet? Ja, boze tongen weten zoveel over „onze vrouwen in het leger” te vertellen. Deze onverantwoordelijke lieden weten niet half wat zij met hun roddelpraatjes teweeg brengen. Onze VK-sters zijn hardwerkende meisjes, ja militairen, maar bovenal meisjes die, als hun dagtaak is gedaan, zich willen amuseren en ontspannen net als haar zusters die niet in uniform zijn gekleed en dus niet „langs de weg timmeren”.

Wie hier iets van zegt of liever: wie hier kwaad van spreekt, haalt zichzelf naar beneden, bezoedelt de vrouw in het algemeen en besmeurt in het bijzonder een instelling in ons leger waarop wij trots moeten zijn.

Trots. Want evenals in vroeger tijden staat de vrouw in perioden van gevaar n a a s t de man naast ons. Zij strijdt m e t ons en deelt hierbij onze ontberingen. Weliswaar zijn de tijden veranderd. De vrouw giet niet meer de kogels of laadt niet meer de snaphanen, maar zij neemt nu onze plaats in op de bureaux, zodat een man vrijkomt voor het handwerk waarvoor hij uiteraard zijn militaire opleiding heeft genoten. Het VK-korps is hierdoor onmisbaar. Het heeft zijn onmisbaarheid bewezen in de jaren dat het bestaat.

Kr.

Het eerste lustrum van het vrouwenkorps KNIL werd op Zaterdag 5 Maart 1949 door alle VK-KNIL detachementen in de archipel gevierd.

Onze wapenzusters te Medan begonnen deze feestdag van hun korps met een vlaggenparade voor de mess aan de Serandangweg. Deze plechtigheid, welke werd afgenomen door de p.c., luitenant-kolonel P.A.H.J. van Aarsen, werd bijgewoond door diensthoofden en officieren van het troepencommando Noord-Sumatra. Des middags van 12.00 — 14.00 uur recipieerden de dames voor vrienden en genodigheden en onder hen, die van hun belangstelling blijk gaven, merkten wij onder andere op de territoriaal tevens troepencommandant Noord-Sumatra, generaal-majoor P. Scholten. Het officiële gedeelte van het programma was hiermede geëindigd en verdere feestelijkheden vonden in eigen kring plaats.

MOED, BELEID EN TROUW:

Bij Koninklijk Besluit is benoemd tot Ridder 4e klasse in de Militaire Willemsorde, de reserve eerste luitenant Willem EPKE, ingedeeld bij 3. R.S. Luitenant Epke heeft zich bijzonder onderscheiden door daden van moed, beleid en trouw door zijn optreden in het tijdvak Augustus 1947 — Maart 1948 tegen terroristische bendes in de omgeving van Garoet. Als commandant van een gemiddeld slechts 10 man sterke groep van de I.V.D. van de 3e inf. brigade heeft hij bij een zeer groot aantal, dikwijls zware dagen nachtacties de vijand een gevoelig verlies van ruim tweehonderd man aan gesneuvelden en gewonden en veel wapens, munitie en belangrijke documenten toegebracht door zijn voortdurend onverschrokken, kundig en doortastend optreden. Tevens wist hij bij deze acties, ook dikwijls onder zeer moeilijke omstandigheden vele Nederlanders, Indonesiërs en Chinezen te evacueren naar veiliger oorden.

DIENT VORMING:

„ . . . niet geschoten, is zéker mis”

In verband met de aanstaande examens practijkdiploma boekhouden en moderne talen, welke omstreeks Juni a.s. bij voldoende deelname in Medan gehouden zullen worden, moge ik er u op wijzen, dat u met uw studie voor die tijd klaar dient te zijn. Ik begrijp volkomen de moeilijkheden, die zich hierbij voordoen. Uw correctie-werk blijft lang onderweg daar verzending per luchtpost niet meer toegestaan is en voor velen van u is de dienst momenteel dermate zwaar, dat van een regelmatige studie weinig of niets terecht komt. Toch zou ik u willen aansporen alles te doen wat mogelijk is om met enige kans op slagen aan het examen deel te nemen. Er wordt rekening gehouden met uw moeilijkheden, zowel in de opgaven, die u te verwerken krijgt, als ook bij de beoordeling van het door u gemaakte werk. Pleeg overleg met uw vormingsofficier. Wellicht kent hij een geschikt persoon in uw onderdeel, die u de resterende maanden nog even „onder handen” kan nemen.

Neem deze kans waar. Denk niet: „Ik haal het toch niet”. Wees het spreekwoord indachtig: „Niet geschoten, is zeker mis”.

Mocht u nog moeilijkheden hebben, die ook uw vormingsofficier niet op kan lossen, kom dan even praten op het vmct. of schrijf een briefje. Misschien kan er hier dan nog wat aan worden gedaan.

Veel succes!!

Het hoofd v.h. vormingscentrum Medan.

Maj. mr. R.F.E.M. Romme.

A'DAM-BATAVIA

Volgens plan zou de dienst van de KLM naar Indonesië via Mauritius Maandag j.l. begonnen zijn. In verband met de benzinepositie op Mauritius gaat de dienst eerst 11 Maart in. Waarschijnlijk met het oog op de achterstand, die door het uitstel op de boeking is ontstaan, zullen enige extra vluchten worden gemaakt.

A
P
P
È
L

EEN PRACHTIGE CARRIÈRE

VAN SOLDAAT
TOT OVERSTE

Zaterdag 26 Februari 1949 heeft de kolonel der infanterie KNIL, J. R. KRAAN het commando over de X-Brigade overgedragen aan de luitenant-kolonel der infanterie K.L. H.J. KRONIG.

De nieuwe commandant X-Brigade werd op 26 Mei 1893 te 's-Gravenhage geboren en trad in 1911 als vrijwillig soldaat van de Koninklijke Landmacht bij het instructie-bataljon in dienst.

In diensttijd moest er hard worden gewerkt om, zoals de toenmalige soldaat KRONIG, na een jaar bevorderd te worden tot korporaal-titulair. In September 1912 werd hij tot korporaal bevorderd, waarop in 1913 zijn bevordering volgde tot sergeant.

Na de hoofdcursus te Kampen gevolgd te hebben, werd hij bij Kon. Besluit in 1917 bevorderd tot 2e luitenant en ingedeeld bij het 7e Regiment Infanterie. Vervolgens werd de lt. KRONIG in Juli 1921 bij Kon. Besluit gedetacheerd bij het leger in Indië en a la suite bij de Koninklijke Reserve.

Na in September d.a.v. bevorderd te zijn tot 1e luitenant, vertrok hij in December per ss „Oranje” naar Indië en keerde in 1924 terug naar Nederland.

Zoals vele andere officieren van de K.L. werd hij toen enige jaren op nonactief gesteld, doch na op 1 Januari 1927 wederom in actieve dienst te zijn hersteld, werd hij in 1936 bevorderd tot kapitein.

Gedurende de Duitse bezetting werd kapitein KRONIG wegens illegaal werk door de Duitsers gearresteerd en circa een jaar in het „Oranje-Hotel” te Scheveningen opgesloten. Bij ontslag uit de gevangenis te Scheveningen werd de kapitein KRONIG mede-

LANDING ...

Donkerte als een stille rustigheid
die alles vredig maakt en zonder kleuren
van onrust, heeft weldadig toegespreid
het eiland Samosir. Straks zal het gebeuren.
'k Zit in gepeins zoals een ziel die wacht
iets zekers maar heel wonders; — op 't achterdek —
Zal 'k, waarom, gespaard blijven vannacht?

Een donk're boomgaard, dan een stille hoeve,
een uitgestrekte kebon
kampongs, sawah's en achter dit alles de bergen
glijden voorbij. En toen de nieuwe dag begon,
een weerschijn glom van de reeds verre maan,
de boot stilstond op het strand, de voorklep openging,
zijn wij aan land gegaan.

Een rulle weg, als een wit kanaal
slingerend langs steil begroeide wanden
Weer drassige ladangs. Een hond verbreekt
de gespannen stilte met zijn geblaf. Mijn handen
omklemmen het geweer, — k bijt even op mijn tanden.
Daar in het groen een licht geruis.
Er schuilt iets, — oh wat geheimenis —
veiligheidspal om, mijn vinger aan de trekker,
een gevoel dat niet te zeggen is;
Verdomd — 't is slechts een hagedis.

We sluipen voort, 'k aanschouw de diamantenboog
van sterren, zo eindeloos ver
en toch zo dicht nabij, dan, breed en hoog
valt zwijgend luister-ijl een ster.

J. A. B.

gedeeld, dat hij zich op 1 April 1943 moest melden in krijgsgevangenschap in Duitsland. Deze Duitse „1 April-opdracht” heeft hij echter vergeten en hij is door veel buitenshuis te logeren buiten verdere gevangenschap gebleven.

Direct na de bevrijding was de kapitein KRONIG een der oprichters en bezielende leiders van het nieuwe regiment stoottroepen en zodoende is hij oudste OVW-er van de X-Brigade en waarschijnlijk wel van het gehele leger in Indonesië.

In September en October 1945 werd de kapitein KRONIG achtereenvolgens bevorderd tot majoor en overste bij de Staf van ZKH Prins Bernhard. In Mei 1946 vertrok de

overste KRONIG opnieuw naar Indonesië en werd aangesteld tot plaatsvervangend commandant van de „Tijger”-brigade. Bij het opheffen van deze functie werd de overste benoemd tot chef staf van de X-brigade, van welke brigade hij met ingang van 26 Februari 1949 is benoemd tot commandant.

Uit een brief:

Pematang Culemborg 18-1-'48.

Haras!

Mijn goede vriend,
Ziehier een brief geschreven in een land, waar de bomen geen blad dragen, waar de dagen kort en zonder warmte, de nachten lang en zonder geluid zijn, een land, waar mensen- noch hondenvlees te bekomen is, een land, waar geen arènpalm groeit: O, wat een land!

Wee u, wee mij, wee ons allen, die eenmaal het liefelijke Java en het grootse ruige Sumatra hun hart hebben gegeven. Ja, ik voorspel u veel droefenis en verlangen over en naar dit verloren paradijs, wanneer ge weergekeerd zijt in uw hoek in Negeri Belanda.

Gelukkig hebben vele wijze lieden schone geschriften vervaardigd met verzen en verhalen, verlicht met voortreffelijke prenten, welke ons de weergaloze schoonheid van land en volk van Indonesië bezingen en ons vertroosten in dit grauwe land.

De boottocht was na Port Said, waar het koud begon te worden, niet erg aangenaam. Accommodatie en de keuken waren prima, doch de zee onstuimig, zodat wij ganse dagen plat bleven liggen met een boekske tegen de zeeziekte, welk ongemak, mede door het dansen van het slechts 7000 ton metend schip, vele slachtoffers maakte, waaronder echter de kleine saja niet gerekend werd.

De aankomst te Amsterdam was vreemd in 't begin. Met verwondering zagen wij de frisse blozende meisjes aldaar. De ontvangst bij de uitscheping was voortreffelijk geregeld. Werkelijk, het trof ons allen.

Haras,

w.g. Pieter.

EEN ECHT HOLLANDS MEISJE ...

dus toch bestaan ze echt

LAAG hingen de wolken boven Paalmerah, het vliegveld van Djambi. Er was geen zuchtje wind.

Wij stonden te luisteren naar het zwakke gebrom in de verte. Het kwam van dwars over de startbaan en verplaatste zich, o zo langzaam, naar links.

Harry mompelde; „Hij zit uit de koers en ver ook het lijkt wel of hij voorbij vliegt nu is hij al boven Djambi”.

Nu werd het geluid sterker. Het kwam snel naderbij. Onder het wolkendek dook het toestel plotseling op. Het was een Dakota. Het moest de kist zijn die met groente van Java kwam.

Het landingsgestel werd zichtbaar, het toestel zakte, draaide bij, zakte meer en landde keurig.

„Het is 'm niet”, klonk een opgewonden stem.

Inderdaad, het was niet één van onze vertrouwde kisten zonder deur. Het was een passagierstoestel dat nu, met de KLM-vlag op de cockpit, terug kwam taxiën.

De passagiers stapten uit. Er was een Fransman bij van de Commissie van de Verenigde Naties voor Indonesië. De bemanning volgde, ook de stewardess Dit laatste deed het, zo plotseling. Alle

gesprekken verstomden. Wij stonden met open mond te kijken.

„Hoe bestaat het”, bracht Harry eindelijk met moeite uit, „een Hollands meisje een echt Hollands meisje!”

Het raadsel was snel opgelost. Het KLM-toestel was van Medan op weg naar Palembang. Onderweg was bericht ontvangen dat het vliegveld van laatstgenoemde plaats „dicht” zat. Dus landde de piloot in Djambi om beter zicht af te wachten.

Even later gingen allen weer aan boord. De passagiers en de bemanning. Ook de stewardess

Toen wij naar Djambi terug reden was het minutenlang stil. Niemand had behoefte om te praten.

Maar plotseling barstte Harry los: „Dus toch bestaan zij echt. Niet alleen foto's brieven en herinneringen twee maanden in Djambi en nu een Hollands meisje, een echt Hollands meisje zomaar in Djambi”.

Omdat niemand antwoorde, achtte ik het mijn plicht iets te zeggen. Maar ik bracht het niet verder dan: „Verdomme”. Brieven, foto's en herinneringen een echt Hollands meisje.

(Legercontact Zd.-Sumatra).

Wij weten niet, waar dit aardige meisje vandaan komt, misschien uit Canada, misschien wel uit Holland zelf. Zij poseert hier voor de fotograaf met Hollandse groenten op een tentoonstelling van grondproducten, die in Amerika werd gehouden. Zij houdt, door middel van deze prachtige geïmporteerde voedingsmiddelen van Hollandse bodem, onze naam hoog. Goed beschouwd, kunnen wij een vergelijking trekken; wij hebben ook de taak onze naam hoog te houden. Wij willen met onze humanitaire idealen en onze krachten een volk helpen. Een ander volk, waarvan wij meenden dat het een broedervolk van ons was. Wij helpen nog steeds waar wij kunnen, al vinden wij het — zogezegd — rot, dat wij worden verguisd door sommigen van dat broedervolk, door vele Nederlanders en door talloze buitenlanders. Dat wij — en dat zei een delegatielid van ons, — beschouwd zullen worden als „een buitenlands leger dat met goedkeuring van de regering der VSI in Indonesië verblijft”. Dit leger zou dan: „gerepatriëerd worden”.

„Vreemdelingenlegioen” is nu al een uitdrukking, die een scherts moet inhouden, maar die aan betekenis schijnt te winnen.

't Zou jammer zijn, als we op deze wijze en zonder onze taak naar behoren te hebben beëindigd, terugkeren. Wij willen doen als het meisje op de foto; als het meisje in het KLM toestel dat hiernaast wordt beschreven. Wij willen slechts doen als zovelen: de Nederlandse naam hooghouden.

AMVJ MEDAN

Een vervolg op het vorige.... lieden die niet nieuwsgierig zijn,
moeten dit niet lezen....

Er was niemand. In de directiekamer wel te verstaan, want in de grote AMVJ-zaal struikelde je over de mensen met actetassen, ofschoon het pas tien uur was.

Eigenlijk zijn wij fout lezer, stel je voor dat er in die directiekamer niemand was. Dan konden wij de deur weer dichtdoen en u zou een afgebroken en uitgesteld verhaal krijgen. Neen, er zat een sergeant, die wij bij de eerste blik in de kamer niet opmerkten.

— Kom binnen, zei hij, en ga zitten. Meteen pakte hij het haast legendarisch geworden agendaboek weg. — Er staan plannen in, gnuifde hij, maar jullie krijgen er voorlopig niets van te zien. Op het vorige stukje zijn zoveel aanvragen en suggesties binnengekomen, dat wij die eerst gaan afwerken.

Gelukkig had mevrouw Overakker, de directrice die toen binnenkwam, een hoop mededelingen voor ons. We kwamen te weten, dat er bij de laatste gramfoonplatenconcerten van van mevrouw Jongbloed, stoelen moesten worden bijgesleept en dat de toehoorders zeer enthousiast waren over deze geselecteerde programma's. Helaas kwam zich nog niemand melden, die de leiding op zich zou willen nemen om een zeer modern of jazz-programma in elkaar te zetten of een tekst te schrijven. Gramfoonplaten kunnen worden geleend. En dan waren er talloze aanvragen binnengekomen voor de biljartclub. Daar is het natuurlijk niet bij gebleven. Onze biljarters zouden 7 Maart bij elkaar komen en hun bestuur kiezen, maar deze oprichtingsvergadering moest helaas worden uitgesteld door ziekte van de leider, de heer van Herwaarden, die in de toekomst ook aan beginners en meer gevorderden les zal geven.

Nou, en de bridgeclub is ondertussen ook wat dikker geworden. De heer Jansma, kampioen en gezellige vent tegelijk, geeft les: een half uurtje theorie en dan gaat de club onder toezicht van de instructeurs bridgen waarbij elk spel wordt geanalyseerd. Bridge liefhebbers zijn altijd van harte welkom.

Woensdag is 't niet alleen bridge-dag. Het strijkje Mariëff speelt dan in de grote zaal en trekt een hoop bezoekers. Vrijdag herhaalt Mariëff deze geschiedenis. Nu we het toch over muziek hebben, u weet lezer, hoe saal - soms - een Zondagavond kan zijn. Zo'n Zondagavond waarbij je dan aan de Maandagochtend moet denken, u weet wel. Dat doe je niet, als je Rijff hebt horen spelen. Dan zingt de hele zaal mee, zowat aan één stuk door. Na afloop denk je alleen aan de volgende Zondagavond. Wij hebben 't eens beleefd lezer. Bij het naar huis wandelen peins je er dan over, dat er toch maar één gezellige AH-round club is, waar ieder moest komen. Om het nog gezelliger te maken. Zó had je in Holland de club gedacht, in dat Holland waar je geen club vindt of je wordt er uitgekeken als je niet van dezelfde „kleur” bent of van dezelfde „vlag”. Hier vind je dan de verwezenlijking: een neutrale club, waar iedereen met iedereen kan opschieten. Een gezellige zaal en dan diverse avonden waar je in je kennissenkring je liefhebberij kan beoefenen.

Een club met een goed lopend programma; plannen die verwezenlijkt

zijn, en die nog verwerkelijkt kunnen worden. De mogelijkheden (zaal, attributen enz.) zijn aanwezig, het wachten is slechts op de mensen. Wij werpen een steelse blik op de agenda die in verre hoek ligt. Mevrouw Overakker schijnt gedachten te kunnen lezen.

— Oh, die agenda, die is nu helemaal onleesbaar geworden, kijk maar, en zij geeft ons het geheimzinnig boekje; hier, over de biljartzaal: gereed, bloemenwinkel: gereed, nieuw sportmateriaal; uitbreiding artikelen in de counter etc. Nu gaan we met het uitwerken van enkele andere dingen beginnen. Zo zal, babbelde onze directrice, waarschijnlijk nog deze maand, om het kampioenschap ping-pong worden gespeeld. De wedstrijd is in samenwerking met kapitein de Lange voorbereid en alleen militairen kunnen er aan meedoen.

Dan zal op 24 Maart de oude gewoonte worden hersteld, dat de hersengymnastiek in de grote schouwburgzaal, — wat zei ik, in de grote schouwburgzaal — wordt gehouden en uitgezonden door Radio Sumatra. Geen gewone hersengymnastiek, oh neen, maar een vrolijk programma, waar behalve de luisteraar thuis, ook de luisteraar in de zaal wat aan heeft, Juist, dat is het, vrolijkheid moet er zijn. Ik vraag me af, waar de militairen, burgers en buitenlui blijven voor

Lezers schrijven ons:

Ter zake kundig??

In de „Klewang” van 19 Februari komt een stukje voor over de herbouwde AMVJ. De schrijver begint vooruit al clementie te vragen voor het een of ander. Hij verwacht, ondanks alles, dus kritiek. En die kritiek wil ik dan schrijven.

Niet over de AMVJ cantinezaal. Dat deze, hoe onsamenhangend dan ook, weer is geopend, stemt vele militairen tot vreugde. Het is iets anders.

de toneelclub. Alles staat gereed, nota bene. Een regisseur en een zake-lijk-leider moeten toch ook wel onder de soldaten zwerven.

— Nou, dat is ongeveer dat, zei mevrouw Overakker.

— Dat is heel wat, zeiden wij, we stappen maar vlug op, anders zijn we alles vergeten, we hebben zo geboeid geluisterd.....

— Je mag gerust m'n agenda lenen, vond onze gastvrouw, er staan nog meer ideeën in. De AMVJ zal en moet de machtigste club worden.

— De agenda hebben we niet nodig, zeiden wij en gnuifden tegen de sergeant, wij komen nog eens terug, goeiedag allemaal.

— Stop eens, hoorden we nog, dat is waar ook; elke Maandagavond Engelse conversatie cursus voor enigszins gevorderden en als er veel beginners komen, maken we een extra clubje. Schrijf maar dat ieder welkom is..... (m)

AMVJ

Hoera, hoera het is zover,
de deuren zijn weer open
en ieder kan nu als „voorheen”
de club weer binnen lopen.

De voorzaal is weer voor elkaar,
de stellingen zijn piggi
kom maar eens even kijken zeg,
als je 't ziet dan schrik 'ie.

De counter is weer aangebracht,
weer naar z'n ouwe plasie
en aan een splinternieuwe bar,
drink je weer fijn een glasie.

Geen ouderwets gemetsel meer
langs deuren en kozijnen,
maar mooie ronde bogen nu
met fleurige gordijnen.

Een fotokast is aangebracht
met bioscoopreclame,
al zittende beslis je dus,
waar je naar toe gaat, samen

De ping-pong tafels staan weer klaar
dus kunt u klappen delen,
billards zijn juist gerepareerd
ook dit kan je weer spelen.

Zo op z'n tijd wil iedereen
zich na de dienst vermaken
en daarom trachten wij dan ook
ons plicht niet te verzaken.

Wij doen ons best voor iedereen
en zijn voor reden vatbaar,
dus als je iets te klagen hebt,
vertel je het dan ons maar.

Doch loop dan niet te mopperen
met kameraad of vrienden,
maar breng ook zelf gezelligheid
en helpt ons „stemming” vinden.

De schrijver heeft het in zijn enthousiasme over wandpanelen, romaanse bogen en een in moderne stijl opgetrokken bar.

Was dit maar niet gebeurd. Als je op iets gaat wijzen, worden van zelf de blikken er heen gericht. Die romaanse bogen zitten me dwars. Inderdaad zijn het ronde bogen, maar dat is ook het enige wat ze met de zomaanse, de renaissance en ook met de oude Romeinse boog gemeen hebben. Laten we nuchter proberen te blijven en de halfcirkelvormige toegbouw in onze tijd alleen maar rondbogen noemen zonder meer, zonder op een erfelijkheid uit vroeger tijd te wijzen. Immers, doen we dit wel en met name in de vernieuwde AMVJ dan krijgen we de gekste dingen. Zie maar..... Als we binnen komen is de bar de blikvanger. De toog, die iets weg heeft van een mausoleumgewelf uit de gothiek, wordt aan de voorzijde gedragen door twee houten vroeg Romeinse zuiltjes, die een kapiteel torsen welke veel overeenkomst vertoont met de Egyptische lotos kapitelen. De onder de zogenaamde romaanse bogen geplaatste paneeldeuren zijn van een ondefinieerbaar tijdperk, maar hebben meer van kelderdeuren weg dan van een moderne zaaldeur. De wandpanelen, waarschijnlijk wordt hier de lambrizing mee bedoeld, heeft iets oud-hollands.

En dan het prachtige glas in lood paneel in de toog naar de leeszaal. Eerst dacht ik er iets van Charl. Eyk in te vinden, maar bij nader inzien heeft het toch meer van Picasso. Je denkt dat het half rond is, maar bekijk het eens uit een andere gezichtshoek. Dan is het vierkant overheersend. En ten slotte nog een blik op het meubilair. De eenvoudige Griekse zetels en de, als er wat goudbrons opgebracht wordt, bizantijnse gietijzeren tafels, helpen mede alles tot een bonte schakering te maken.

Al met al schrijver, romaanse bogen zijn andere bogen dan die der AMVJ, net zo goed als een voetbal, ondanks dat hij rond is, niet bestaat uit twee koepels van de beroemde Aja-Sofia, die met de open zijde tegen elkaar zijn gebracht.

Notenboom.

*** Inderdaad, Notenboom, die romaanse bogen zitten me nu opeens ook dwars en dat ik mij, op die openingsavond, onder het genot van gratis thee en koek en katjang en veel licht heb laten verleiden tot dichterlijke ontboezemingen, is s onvergeeflijk. Ik durf mij nu niet meer in de AMVJ te vertonen. En het is er nu juist zo gezellig met die..... eh..... dingesbogen. Bedankt voor de les overigens. (m).

**

Sold. ekl. A. H. Boele van de 33ste AAT was zo vriendelijk om ons in te lichten over enkele fouten die in de puzzelopgave van 26 Februari zijn gesloten. De betreffende slip-pertjes zijn ook door anderen ontdekt maar sold. Boele komt de eer toe dat hij de puzzie-redactie heeft wakker geschud.

Verder schrijft Boele waarderende woorden over de Klewang en, aangezien wij ook lezers aan het woord hebben gelaten die minder waren te spreken over de Klewang, vinden wij het prettig nu eens iemand aan het woord te laten die ook mede namens „velen” spreekt:

„...Overigens iets in het algemeen over de „Klewang” In één van de „nummers van de nieuwe jaargang „las ik een artikel, naar ik meen

(Lees verder pagina vijf)

X

INDIAANSE GEBARENTAAL

De tanden van de
blanke medicijnman

Toen Amerika nog niet door de blanken was ontdekt en dus een vrij en wild land was, leefden daar de vele Indianenstammen. Ze hadden er allen hun plaats. Zij spraken allen hun eigen taal en bemoeiden zich nauwelijks met elkaar tenzij — wat nogal eens voorkwam — de strijdbijl was opgegraven of als zij gezamenlijk grote buffeljachten hielden.

NIEUWSGIERIG

Bij die gelegenheden was natuurlijk gebleken dat zij elkaar niet konden verstaan en daarom bedachten zij, al sinds de oudste tijden is dat het geval, een soort gebarentaal, waarmee ze elkander duidelijk konden maken wat ze bedoelden.

DE gebarentaal gold — en geldt nog altijd — als de „internationale” taal tussen de stammen van Noord-Amerika onderling. In de Verenigde Staten vind je thans nog ongeveer twee miljoen roodhuiden leven in z.g. reservaten (grote stukken grond, waar de stammen naar eigen aard en wijze leven mogen). Zij volgen er geheel en al oude Indiaanse zeden en gebruiken — de regering van Washington moedigt dat ook zeer aan — maar met één uitzondering: de strijdbijl opgraven mogen zij niet.

De rechtspraak tussen de stammen onderling — die elkaar nog altijd niet allemaal met even vriendelijke ogen aankijken — is ook in handen van de blanken en van tijd tot tijd komen vertegenwoordigers van de regering om te zien of er geen onrecht gebeurt. Meestal zijn dat mensen die de gebarentaal der Indianen verstaan, al brengen ze steeds een tolk mee, die officieel moet vertalen wat er over en weer wordt gezegd. De gebarentaal nu, is zeer interessant en heeft zich gedurende de laatste tientallen jaren ook aangepast aan de moderne tijden. Nog altijd bekijken de Indianen de spoorwegen, die dwars door het land zijn aangelegd, met grote verbaasde ogen. Willen ze een spoorweg of trein in hun gebarentaal uitdrukken, dan slaan ze de handen tegen elkaar, waarna één hand heftig naar voren schiet.

En dat geeft inderdaad een goed beeld van snelheid.

Bréngt een Indiaan een hand platgestrekt aan zijn voorhoofd, dan duidt hij daarmee een man die een hoed draagt, dus een bleekgezicht aan. Maar een zeer bijzonder teken heeft hij voor het voornaam bleekgezicht dat afgezaant is van de regering te Washington. Wordt zo'n afgezaant of vertegenwoordiger bedoeld, dan grijpt de roodhuid met een plechtig gebaar in zijn mond en pakt zijn tanden beet!

Het heeft heel lang geduurd eer men begrepen heeft hoe ze aan dit teken gekomen zijn en wat het eigenlijk betekent. Nu is men er achter en de geschiedenis blijkt heus komiek te zijn.

Het gebeurde namelijk jaren geleden dat een regeringsvertegenwoordiger op bezoek kwam bij een stam in Noord-Dakota. Hij werd beleefd ontvangen en het stamhoofd wees hem een fraaie tent aan om verblijf te houden. Des avonds gaf het stamhoofd aan enkele Indianen opdracht

om de gast naar zijn verblijfplaats te begeleiden, hetgeen natuurlijk geschiedde. Maar toen bleekgezicht in zijn tent was verdwenen, hadden de nieuwsgierige geleiders nog geen lust om dadelijk weer heen te gaan. Daarvoor was er toch teveel merkwaardigs te zien aan die blanke man. En dus bleven ze voor de tent gehurkt zitten, onbeweeglijk en zonder zich ook maar door een enkel geluidje te verraden, zoals Indianen dat kunnen doen en tuurden door de reten der tentopening naar binnen.

Deze roodhuiden hadden nog nooit een bleekgezicht aanschouwd, ze wilden dus dolgraag weten, wat hij allemaal droeg en hoe hij zich gereed maakte om te gaan slapen.

En toen — toen gebeurde er iets verbazingwekkends!!

Iets, dat maakte, dat hun de adem in de keel stakte. Deze blanke man vertoonde een kunst, die zelfs door de knapste Indiaanse medicijnman nog nooit was uitgehaald. Het bleekgezicht stak een hand in de mond, pakte zijn tanden beet en haalde ze alle met een ruk eruit.

De Indianen stonden roerloos van schrik. Als de man zijn benen had afgeschroefd en voor zijn bed gezet of zijn oren van zijn hoofd had gehaald, hadden ze niet verbaasder kunnen zijn. Wat wisten die Indianen uit Noord-Dakota ook af van tandartsen, die voor mensen, die hun tanden moeten missen, een heel kunstgebit kunnen maken. Zij bezaten alleen maar tanden en kiezen, die stevig in hun kaken zaten. Stellig moest de man, die zijn tanden zo maar uit zijn mond kon halen, een groot tovenaars zijn.

Als een lopend vuurtje ging hetgeen de Indianen gezien hadden, door hun stam heen en die bracht het weer over bij andere stammen. Zo kwam het door heel Indiaans-Amerika. En aller handen waren in beweging om elkaar goed en duidelijk te vertellen hoe het bleekgezicht zijn tanden uit zijn mond had gehaald.

Zo ontstond het teken waarmee heden ten dage de grote machtige witte man wordt aangeduid die zijn land regeert!

DE MILITAIRE GROET

een verplichting, maar ook . . . een recht

Een vlugge beweging met de rechterarm en een recht aanzien van degenen voor wie wordt gegroet, dat is alles wat er van het eens zo zwierig saluut van de krijgsman is overgebleven. Wij zijn niet meer zo zwierig tegenwoordig en dat past ook eigenlijk beter bij het stemmige khaki dat de bont gekleurde buizen met kanten kragen en manchetten allengs heeft vervangen.

Tekenen van saamhorigheid

De militaire groet is een verplichting en lang niet iedereen is het daarmee eens. Maar voor hem, die zelfbewust en onbevreesd zijn meerdere durft aan te zien, is het een recht, want vroeger — het is al lang geleden — mocht alleen de krijgsman een ieder vrij in het gelaat zien, terwijl de nederige burger zich af moest wenden om niet door de glans van de edelen te worden verblind. Nog niet al te lang geleden was het in Indonesië adaat dat de lagere volksklassen met afgewend gezicht aan de kant huktten als een landgenoot van hogere klasse of een blanda passeerde. In zekere zin werd de krijgsman dus gelijkgesteld aan de hoogsten in den lande.

Moeten wij nu de trots van onze voorvadersen verloochenen en schaamtevol een etalage van ons totaal onbekende dingen bestuderen als een meerdere toevallig dezelfde straat wenst te gebruiken als wij? Met een keurige vouw in de broek en glimmend gepoetste onderscheidingsteken mag iedereen ons toch wel zien. En de groet brengen wij gaarne, want wij ontvangen een groet terug. Het is een teken van saamhorigheid. Willen wij samen onze plicht vervullen, hier in Indonesië er overal elders, willen wij vol vertrouwen op elkaar steunen, dan kunnen wij zulk een teken niet missen.

Over de oorsprong van de beweging met de hand naar de rand van het hoofddekseel wordt verschillend gedacht. Er zijn twee theoriën: de eerste leidt de groet af van het openen van het vizier van de ridderhelm, terwijl de tweede denkt aan het afnemen van het hoofddekseel.

Die diepere ondergrond van beiden is dezelfde, namelijk het tonen van vertrouwen. De ridder opent het vizier alleen voor vrienden en ontdoet, terwijl hij zich daarmee bekend maakt, zijn gezicht van zijn bescherming. Het afnemen van het hoofddekseel betekent hetzelfde, terwijl bovendien sinds eeuwen onze Westerse wellevendheid eist, dat de man — niet alleen aan meerderen — door ontbloeting van het hoofd eerbied betuigt.

Nu was er in uiterlijke verschijning vroeger weinig verschil tussen een burger en een krijgsman. Pas tegen het einde der 17e eeuw kan men van uniformen voor de soldaat spreken en ook toen was deze eenvoudige kleding in snit en model nog vrijwel gelijk aan die van de burger, dat wil zeggen de soldaat droeg onder andere een grote hoed, die met sierlijke zwaai kon worden afgenomen.

Geleidelijk moest de kleding van de krijgsman zich aanpassen aan de techniek van de tijd. De rand van de hoek hinderde bij het schieten en granaatwerpen en via de steek, de sjako, de kepi zijn we thans bij de helm, de pet en de baret beland. Afnemen van het hoofddekseel was niet wel doenlijk meer en een beweging van de hand naar de rand van het

hoofddekseel bleef als symbool over. Al zijn de tijden veranderd en de uiterlijke vormen van de militaire groet met hem, de traditie, berustende op eerbetoon en wellevendheid, leeft voort en is het waard in ere gehouden te worden.

Kapitein A.B.W. v.d. HOOP,
in Reveille.

Lezers schrijven ons

(Vervolg van pagina vier)

„afkomstig van 3-15 R.I.

„Hieruit sprak wel zeer weinig waarderend over het blad.

„Ik kan het onmogelijk met de schrijver eens zijn.

„Het is wel opmerkelijk dat er hier en ook bij andere onderdelen met verlangen naar de Klewang wordt uitgezien. Mijn mening is, dat we in de Klewang een blad hebben, waar men elders trots op zou kunnen zijn. Het behoeft geen betoog, dat het een moeilijk en, ik geloof, niet dat het teveel is gezegd, dikwijls zeer ondankbaar werk is, om iedere week een nieuw exemplaar, het licht te doen zien. Maar al is er dan misschien van sommige zijden veel critiek en weinig waardering, toch kunt u er van overtuigd zijn, dat verreweg het grootste gedeelte van uw lezerskring op Noord-Sulawesi het blad ten zeerste waardeert”.

A. H. B.

Brieven als bovenstaand „klopje op schouder” geven ons moed. Het is goed te weten dat er ergens lezers zijn waarvoor de Klewang werkelijk iets betekent. Wij blijven ons best doen en..... blijven gevoelig voor critiek. Onthoudt ons uw critiek niet lezers, want ook door onze fouten leren wij.

De tweede brief deze week is van een van onze vroegere medewerkers die thans is gedemobiliseerd, namelijk de vaandrig C. Hooykaas, die nog enthousiast Klewanglezer is en ons o.m. hierover schrijft:

„Met veel interesse lees ik altijd „De Klewang” van A. tot Z. Bijzonder geslaagd vond ik jouw reportage over je „Mustangescapade”. Het mopje van dat „dooie paard in de mandiebak” is van een gehalte dat men maar weinig aantreft.....”

Tot zover deze brief die aan onze eindredacteur was gericht.

— En zo leest ieder op zijn wijze de Klewang en schrijft ieder op zijn wijze over ons blad. Het zou aardig zijn als wij eens meer meningen konden publiceren. Dan eerst weten wij precies hoe uw en ons blad wordt gelezen. Laten we afspreken dat u, bij ontvangst van deze Klewang, meteen een postblad pakt en in enkele woorden uw mening vertelt. Onthoudt ons dus geen critiek en vertelt ons hoe u het blad vindt en wat bevalt of niet bevalt. Wij zullen dan deze verschillende uitspraken publiceren.

GEESTELIJK LEVEN

Amice,

Het is al een poos geleden, dat ik in de Klewang een brief aan je schreef. Daar ik momenteel, naar ik hoop voor korte tijd, in het hospitaal ben opgenomen, is het mij niet mogelijk op staande voet aan het verzoek van de redactie om een artikel voor de rubriek „Geestelijk Leven,” te voldoen. Ik laat hier een gedicht afdrucken van A. Wapenaar getiteld: „Ik ben een zeiler”, uit de bundel: „Christofoor”.

„IK BEN EEN ZEILER”

Ik ben een zeiler op Uw mateloze zeeën,
die aan Uw verre veilge kusten rustloos slaan;
al lokken allerzijds mij vele vreemde reeën,
Gij hebt mijn koers bepaald: 't gaat op uw haven aan.

Ik ben een zeiler op de zee van Uw genade;
Gij hebt mij ingescheept; Gij blijft altoos mijn doel,
Gij zijt het vast kompas, waarmee ik ga te rade,
Gij zijt de milde wind, dien 'k in mijn zeilen voel.

Al sta ik zelf aan 't stuur, ik weet U aan mijn zijde:
Gij vormt mij tot Uw knecht, die op Uw wenken let.
En werpt Ge Uw stormwind los, 'k vertrouw op Uw geleide:
geen stormvlaag overstemt voor U ooit mijn gebed!

Bij wijlen mag 'k mijn schip in Uwe stilte sturen,
waar ik mijzelf zo gans en al in U verlies
dat 'k slechts dit éne smeek: Heer, mocht dit heil toch duren!
Niets, niets meer buiten U, dat ik nu nog verkies!

Maar dan doet weer Uw wind mijn zeilen zachtkenen zwellen
en 'k schik mij, dienst bereid, weer naar Uw wenk en wil;
de reis kort al meer op; de vaart gaat zich versnellen:
wat Ge ook beveelt, o Heer, dat ik 't niet dwaas bedill'!

Loopt straks de reis ten eind en nader ik de stranden,
waar, dreigement des doods, Uw zwaarste zeeën staan,
neem, trouwe Loods, mij 't stuur dan uit de zwakke handen
en doe mij, stil-verrukt, Uw haven binnengaan!

De terr. veldpr.

Voor vrijheid en recht

IN de periode van 6 Februari tot en met 12 Februari 1949 zijn de ondervolgende militairen gesneuveld:

K.L.

corp.	B. Bogaard	260720028
sold.	P. G. Boeyen	260531031
huz.	S. v. Barneveld	270330144
1e. lt.	J. F. S. de Jongh	240515016
wmr.	R. P. Veenstra	190417003
sold.	D. de Bruyn	260101076
sold.	A. Koster	271115052
sold.	F.H. Kleingunniewiek	261213123
sold.	J. G. Westerhuis	260919144
2e. lt.	J. J. Bottinga	260310210
sold.	J. M. Blom	271009050
sgt.	B. Groeneveld	250126016
smi	P. J. Zijlstra	270807018
sold.	A. J. v.d. Kop	270103140
2e. lt.	M.T.G. Klompenhouwer	251203190
sold.	A. L. Bax	250818009
sold.	J. E. Nottenboom	270331034

K.N.I.L.

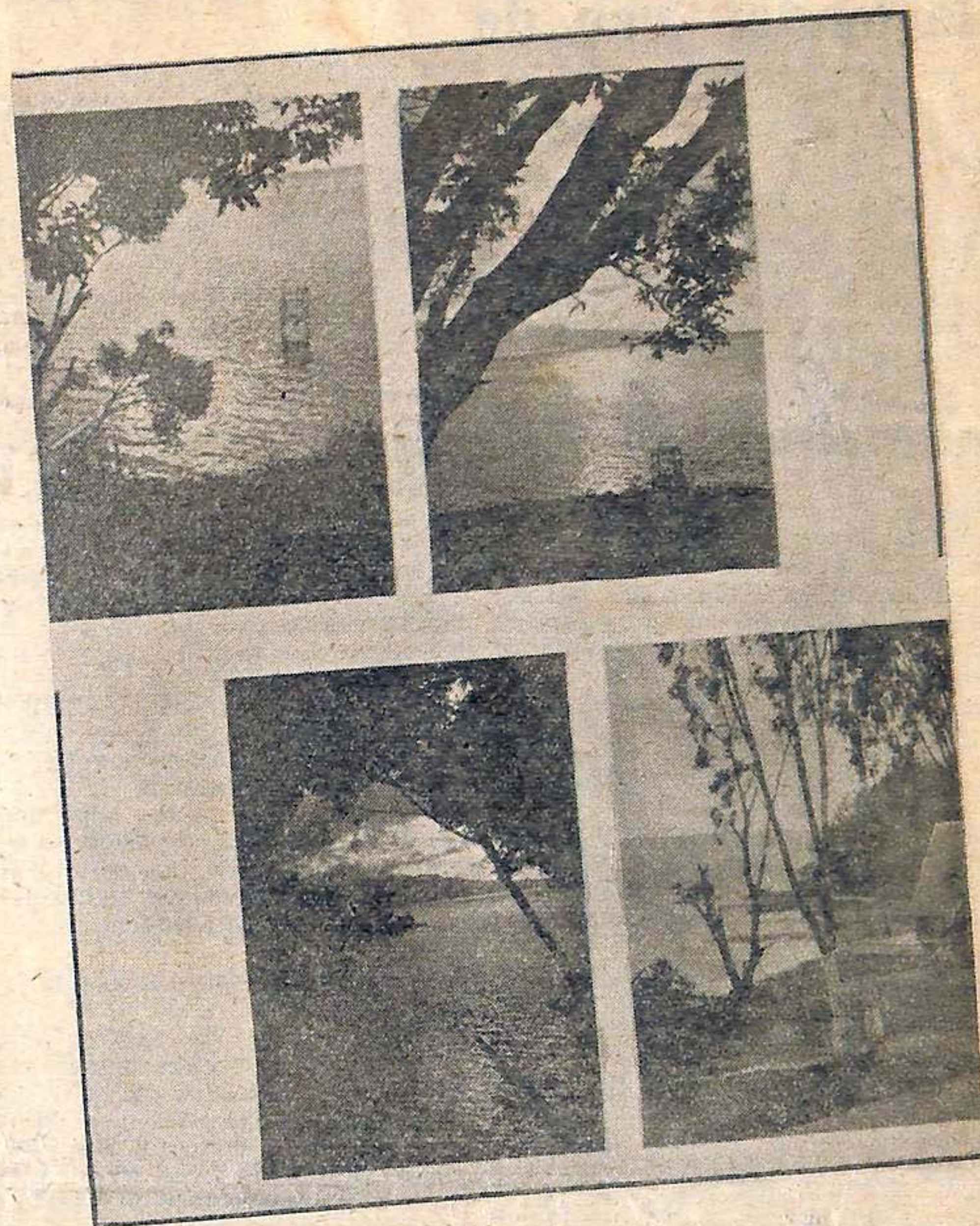
Man. kpl. cav.	Pongilatan, L.	21876
Amb. sld. tkl. infie	Falaki, T.	K. 34711788
Jav. sld. tkl. inf.	Ratio	K. 12469066
Eur. sld. Ekl. inf.	Deuten, K.	97123
Man. sld. tkl. inf.	Wamo, H.W.	K. 34713046
Man. sld. ekl. inf.	Kawulusan, I.	27009
Jav. kpl. inf.	Sarnam	4714/R
Amb. kpl. inf.	Satumalay, A.	K. 7465422
Jav. sgt. art.	Slamet	35114
Man. sld. ekl. inf.	Kesek, J.	35615
Amb. sld. ekl. inf.	Tumansery, D.	K. 6468650
Man. sld. tkl. inf.	Wokas, D.H.	K. 34713012
Jav. sld. ekl. inf.	Miskoen	K. 10465823
Jav. sld. tkl. inf.	Keri	K. 11467624
Jav. sld. tkl. inf.	Slamet	K. 24710750
Jav. sld. tkl. inf.	Soewanto	S. 0456
Man. sgt. inf.	Wuisan, J.F.	26466
Man. sld. tkl. inf.	Kabeloetoe, L.	K. 64824610

Vermist:

corp.	F.J. de Jong	271231172
corp.	P.J. van Veen	230401007
Jav. sld. tkl. inf.	Mardi	K. 1479874
Snd. sld. tkl. inf.	Oddo	K. 9465665
Jav. sld. ekl. inf.	Jatimin	18803

Uitslag

Kerstprijsvraag

DE BEKROONDE FOTO'S VAN SLD. EKL. SCHILTHUIZEN

De opgaven bestonden uit:

- kerststemmingsverhalen,
- stemmingsverhalen,
- humoristisch verhaal,
- de beste tekening,
- de mooiste foto,
- de grappigste foto,
- een kerst of ander gedicht.

De prijswinnaars:

groep a en b.

(nagenoeg alle inzendingen vielen onder groep a)

1ste prijs: korporaal F.J. Bekker (staf 7e veldartillerie) TWINTIG GULDEN met zijn verhaal: „Ogen tu- ren in de nacht”.

2e prijs: sld. ekl. J.H. v.d. Geest (Her- man Godelief) (subs. kader) VIJF- TIEN GULDEN met zijn verhaal: „Kerstmis hier en thuis”.

3e prijs: maj. van Rossum (4-3-3 RI) TIEN GULDEN voor „Hoe de vierde compie oud en nieuw vierde”.

groep c.

1e prijs: sgt. van Andel (3-4-3 RI) TIEN GULDEN voor „Imitatie Hannibal” (geplaatst)

groep d.

1e prijs: sld. Chr. W. Kuyken (5-10 RI staf cie M.T.) TIEN GULDEN.

groep g.

1e prijs: sld. ekl. J. Brandts (LTD loc. werkpl. 720) voor het gedicht: „Kerstmis 1948”, TIEN GULDEN.

2e prijs: GE (hoe is uw juiste adres?) voor het gedicht: „Lieve moeder”, ZEVEN EN EEN HALVE GULDEN.

3e prijs: sgt. T. Notenboom (staf 3-15 RI VIJF gulden voor het ge- dicht: „Hellevaart”.

DE FOTOWEDSTRIJD HAD ON- ZE SPECIALE AANDACHT. Voor deze groep kwamen de meeste inzendingen binnen.

Inderdaad, wat is schoner dan foto- graferen? Foto's brengen later weer de vergeten belevenissen naar voren. De naklank van de schone natuur, van oude vrienden of van grappige voorvallen. Fotograferen als liefheb- berij is wel een van de aardigste hobby's en terecht zeggen de amateurfotografen van naam, dat de fotografie een kunstvorm kan zijn van hoog gehalte. Door middel van de techniek creëert men de natuur of een object zoals dat voor het mo- ment van de opname voor de ogen zweeft.

Bij de talloze inzendingen, bleek dui- delijk, dat de makers van de onder- scheidene foto's ook inderdaad iets in hun foto wilden leggen, iets wilden uitdrukken. Merkwaardig is het ech- ter, dat zo weinig gebruik wordt ge- maakt van de eenvoudige compositie- regels, die, wanneer zij worden op- gevolgd, de foto op slag een klasse hoger plaatst. Kijk eens, de meesten zetten er te veel op. Het geheel wordt te rammelig en het voorgenomen hoofdobject verliest zich in de ruimte. Neem eens een karakteristieke „kop” op van een Indonesiër. Zo'n foto zegt meer, dan een verzameling mensen bijvoorbeeld, die je met de bekende Zondagse gezichten ziet aanstaren. Trek tevens lering uit het feit, dat iemand op een fototentoonstelling met de eerste prijs ging strijken en niets meer en niets minder dan met een foto waarop een vis op een pisang- blad stond afgebeeld. „Vispasar”

(Lees verder pagina acht)

Hollywood IN DE OLLIE

Oude financiers verdwijnen —
Nieuwe komen

In Hollywood heerst de laatste maanden enige consternatie als gevolg van het feit dat oude en beproefde financiers van films de neiging hebben om zich uit de filmzaken terug te trekken.

De winsten zijn lang niet zo zeker meer als vroeger, en de snelle opkomst van de televisie tovert hun even snelle rimpels in het gelaat. Het gevolg van deze vermoeidheid der oude geldschietsters is de opkomst van nieuwe financiers uit het oliegebied, van Texas. En Hollywoods uitgebreide verzameling van plannemakers maakt zich met enige voortvarendheid van deze olieconingen meester, spiegelt hun voor dat ze uitnemende impresario's zijn — de schelle lichten de girls, het vertoon en de publiciteit doen de rest.

Op zich zelf zou dat heel opwindend kunnen zijn, maar de beste talenten van Hollywood, die toch al een flinke klap op het hoofd hadden gekregen van de commissie van on-Amerikaanse activiteit, die ieder scenario met een menselijke of een lichte sociale inslag communisme interpreteerde, zien de nieuwe situatie met angst en beven tegemoet.

De bekende millionair Howard Hughes heeft nu de R.K.O. studio's gekocht. Vroeger had hij al wat geliefhebberd met films, Scarface, Hell's Angels en Front Page werden met zijn financiële steun gemaakt, maar Hughes is nu in plaats van een rijke zonderling met enig plezier in films, een van de voornaamste figuren van de filmindustrie geworden. En in Hollywood vindt men het ongelukkig dat de eerste studio, die verloren gaan aan Texas, de R.K.O.-maatschappij is, want zolang deze maatschappij onder leiding van Dore Schary stond, was het de meest ondernemende van de grote filmfabrieken. Schary is nu naar Metro Goldwyn Mayer vertrokken, doch vóór zijn vertrek had hij

twee films in voorbereiding die van betekenis hadden kunnen zijn, de ene heette The boy with the green hair, de andere Battleground.

Beide films hadden een anti-oorlogstrekking. De eerste was juist gereed gekomen voordat Hughes de studio's kocht. De film werd niet uitgebracht en binnenskamers begon een oorlog om te voorkomen dat de wijzigingen die Hughes er in wilde aanbrengen zouden worden uitgevoerd. Die strijd is nog onbeslist. De andere film, die opgedragen was aan de G.I. wordt niet gemaakt.

Hughes heeft bij verscheidene gelegenheden zijn afkeer van films die men in Amerika „think pictures” noemt tot uitdrukking gebracht en die afkeer is niet verdwenen.(!)

Achter Hughes aan is een andere millionair uit Texas in Hollywood verschenen, Glenn McCarthy, die naar men zegt over een fortuin van 150 miljoen dollar beschikt. In 1932 werkte hij nog als „pomp monkey”, dat wil zeggen als bediende van een benzinepompstation, voor 15 dollar per week. Op het ogenblik beschikt hij behalve over zijn oliemaatschappijen, over 15 miljoen beleggingen in de chemische industrie, een bank, een radiostation, een stel weekbladen en grote belangen in boerderijen en vee-teelt, een hotel van 25 miljoen en een aannemerij. Hij heeft evenals Hughes een aversie van „think pictures”. En hij is op zijn tocht naar Hollywood al lang weer gevolgd door nog enige millionairs uit Texas.

De Amerikaanse journalist Carey McWilliams, die in de Nation een artikel aan deze olie-invasie in Hollywood wijdt, vindt het wel begrijpelijk dat de oliemagnaten worden agetrokken door de film. Zowel petroleum als films werken krachtig op de gokinstincten. De producent kan in één slag een boel geld verdienen met een film of merken, dat hij in „een droog gat” heeft geboord. De mannen uit Texas hebben in ieder geval een heerlijke tijd in Hollywood, ze laten er fabelachtige sommen rollen en als

goede zakenmannen hebben ze een helder oog voor aannemelijke verliesposten, die belastingtechnisch gunstig kunnen werken.

De oude vakmensen in de industrie staan nogal filosofisch tegenover nieuwe de invasie. Hun is al alles overkomen wat een mens kan overkomen, en met het cynisme dat in de atmosfeer van de meest cynische industrie van de wereld niet lang nodig heeft om rijp te worden, zijn ze geneigd om te veronderstellen dat zij er ook nog wel zullen zijn, wanneer de mannen van Texas hun miljoenen allang hebben uitgegeven.....

(Groene)

ZIJ ZAGEN

„giftige lippen”

Hoe zij reageerden . . .

Hij zag de midnigtshow: „Reuze picture. Moet je gaan zien. Na afloop werd er geapplaudiseerd.”

Nieuwsblad Sumatra: „Een opvallende film, een opvallend gegeven, een opvallende vertolking met scherpgetekende karakters.....”

Een ovw-er zag hem: „Zag je dat huis, peer. Zo'n tempel krijgen de gedemobiliseerden in Nederland. En ook zo'n station-wagen erbij.....”

Het meisje van de ovw-er: „Wat een rot-wijf, hè, sorry.....”

De snoeper: „Toch een aardige snoet.....”

Het meisje van de snoeper: „Zag je die beeldige jurken, enig.....”

Haar vriendin: „Ik ben weg van dat witte geval dat ze aanhad toen ze van die trap viel.....”

Redacteur: „Psychologisch verantwoord.....”

De fotograaf: „Jammer van de kleuren.....”

De zakenman: „Een goed verkoopbare film.”

Redacteur Klewang: „K had een be-roerde plaats.....”

Vraag en aanbod

IN HET VERZOEKPLATEN-PROGRAMMA

van 24 Maart zullen voor de volgende personen platen worden gedraaid: Voor soldaat 1e klas J. C. Rijnen, staf 3—15 R.I. op verzoek van zijn zus Annie.

Voor mevrouw Berger, Tasmanlaan 10, op verzoek van Lilly.

Voor korporaal Johan Neve, 31ste B. Hosp., op verzoek van zijn ouders te s'Hage.

Voor o.v.w. Korp. Johan Rijs, op verzoek van vader, Gerrit, Henk en D e l a uit A'dam.

Voor soldaat Nico Hasert, 7de afd. Artillerie KL op verzoek van mevr. Hasert-Elfrink.

Voor sergeant J.L. Parren, 21. B. Hosp. op verzoek van de fam. Haldermans uit Sittard.

Uitslag Kertsprijsvraag

(Vervolg van pagina zeven)

stond er onder. Natuurlijk spreekt de gradatie van een foto een rol en de afwerking.

Probeer wat boeken op de kop te tikken (te vinden in de openbare leeszaal en de bibliotheek van vormingscentrum (deze laatste helaas alleen des ochtends geopend) die je iets vertellen over compositie: invoeren de lijnen, drie en vierpuntsstellingen lijn en vlakverdeling en die je de voorbeelden geven waarom een persoon of een horizon niet precies in het midden van een foto moet worden opgesteld.

1e prijs: een rondvlucht boven Sumatra, sld. ekl. H.G. Schilthuisen van de 6e Hupva. voor zijn Prapat foto(s).

2e prijs: 2e lt. J.A. Zwetsloot, (staf-cie 5-10 RI TIEN GULDEN voor zijn foto(s) uit Tonging.

3e prijs: sgt. J.W. Beekman (2-3-3-RI) VIJF GULDEN voor de foto „dagelijks werk!”

Grappige foto: VIJF GULDEN voor sld. ekl. A.v. Vaardigen (3-3-3-RI).

Radio-Medan brengt:

Ja, inderdaad, knipt uit of schrijft de programma's uwer keuze over en luistert er naar. Aanmerkingen of suggesties? Onmiddellijk naar Radio Medan, dienst voor legercontacten.....

Zondag 20 Maart:

12.00 opening en nieuwsberichten; 12.15 lunchmuziek, een gezamenlijk Oosters en Westers programma; 13.00 Miller-sextet, het sextet dat in deze of in de volgende maand op Sumara's Oostkust tourneert; 13.20 selectie; 13.30 „op de vleugelen van muziek”; 14.00 sluiting.

19.30 een vrolijk programma als begin van de avonduitzending; 20.00 een woord van hart tot hart; 20.15 Grace Moore, pot-pourri; 20.30 Zondagavonddansje; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 sportpraatje van kapitein de Lange met het sportnieuws; 21.20 ons klassiek Zondagavondconcert; 22.30 sluiting.

Maandag 21 Maart: 19.30 „harmonie”, klassieke muziek; 20.00

in de week van 20 Maart tot en met 26 Maart, op de 41,6 en de 60,85 meter band.

Knipt uit :

causerie: wist u dat?; 20.15 swing-session, stoelen aan de kant, swingers op de plank; 20.45 een kwartier ter beschikking van de zanger Johnny Steggerda; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 derde gedeelte van de uitzending „lijdensmeditatie”; 21.45 grepen uit kleine werken van Handel; 22.00 „als de avond valt”; 22.30 sluiting.

Dinsdag 22 Maart: 19.30 wij trekken Zuid-Amerika - waarts; 20.00 causerie; 20.15 het orkest van de week: Felix Mendelssohn's Hawaiian Serenaders; 20.45 Carmen Suite van G. Bizet; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 Hollands allerlei; 22.00 duo Schutte en de Raaff; 22.30 sluiting.

Woensdag 23 Maart: 19.30 zie-

kenhalfuurtje voor de Ned. militairen; 20.00 „Sumatra serenade”, verzorgd door Barbara en Chuck MacKenzie; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 alle kleuren van de regenboog, amusementsmuziek; 21.40 studio uitzending in het kader voor en door de strijdkrachten; 22.00 vioolrecital Mischa Elman; 22.30 sluiting.

Donderdag 24 Maart: 19.30 opening van het programma, speciaal bestemd voor de strijdkrachten; de stemming begint met 't verzoekplatenprogramma: „vraag en aanbod”; 20.00 dienst voor legercontacten vertelt; 20.15 hersengymnastiek; 20.45 „van Noord tot Zuid”, liederen van vaderlandse bodem; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 de Barisan band speelt in onze studio II; 22.00 Hollandse liede-

ren; 21.15 marsmuziek; 22.30 sluiting.

Vrijdag 25 Maart: 19.00 kinderkhalfuurtje van tante Hill, 19.30 overpeinzingen bij de tweede letter van het alfabet; 20.00 buitenlands weekoverzicht; 20.15 het dansorkest de „Ramblers”; 20.45 het is alweer de liefde; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.15 studio-uitzending van het strijkje Marieff; 22.00 als besluit van het avondprogramma, muziek en zang uit Duitse opera's; 22.30 sluiting.

Zaterdag 26 Maart: 19.30 composities voor viool en piano van Bach, Beethoven en Mozart; 20.00 ons kort verhaal; 20.15 „de beentjes van de vloer”, een programma voor alle dansliefhebbers; 20.45 twee ouvertures van Karl Maria von Weber; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 Non-stop rythme; 21.30 bonboniere”; 22.00 weekend serenade; 22.30 sluiting.

M. L. MEER LOPEN

Scheidsrechter Peters van de AAT, die als fluitist van de vóór-wedstrijd verstek liet gaan, was oorzaak, dat de wedstrijd Medan Poetra — ML, welke Zaterdag 5 Maart op het veld aan de Djalan Radja te Medan werd gespeeld, twintig minuten te laat begon. Natuurlijk is dat niet zoals het hoort, maar toch zijn we Peters enige dank verschuldigd. Dank zij hem, behoefde onze verslaggever, die — schande over hem — eveneens te laat kwam, niets van een aantrekkelijke wedstrijd te missen.

De wedstrijd

Zoals we dat vaak bij een militair elftal kunnen zien zette de ML direct na de aftrap een vrij hoog tempo in, reden waarom we onze verwachtingen, niet al te hoog spanden. De eerste helft van de wedstrijd leverde geen grote verwachtingen op en beide ploegen wogen aardig tegen elkaar op. De 1—0 voorsprong, die Medan Poetra voor de rust wist te behalen, spreekt misschien wel het duidelijkst. De snelheid van beweging bij Medan Poetra was iets hoger, deze spelers waren meer in de gelegenheid een goede aanval op te bouwen.

Na de rust evenwel sprong direct het grote verschil tussen de beide ploegen in het oog. Medan Poetra bewegelijk, hard werkend om de bal te bemachtigen, kort en snel spel, een enkele maal afgewisseld door fraai lang spel. De ML leed in hoofdzaak door het gebrek aan snelheid en behalve van de verdediging, die zeer goed was, kan er weinig van de ploeg worden gezegd. Het te hoge tempo waarmede in de aanvang van de wedstrijd werd gespeeld deed zich voelen en de jongens verloren, naarmate de wedstrijd vorderde, steeds

meer snelheid. Ook het plaatsen en de balcontrôle liet hier en daar wel eens wat te wensen over. Door deze oorzaken wist de ML dan ook geen profijt te trekken van het korte spel van Medan Poetra. De verdediging wist er wel raad mee, doch de voorhoede waarin de rechtsbuiten opviel en die zich geplaatst zag tegenover een zeer goede back, wist de bal niet lang genoeg bij zich te houden. Lang spel had hieraan veel kunnen veranderen, terwijl dan tevens meer profijt was verkregen van het stopperspel-systeem. Enkele goede tegenaanvallen van de ML bewezen, dat het wel kon.

Het steeds weer aanvallende Medan Poetra, met de snelle Razali op de rechtsbuitenplaats, heeft de doelpunten niet cadeau gekregen. Steeds weer onderschepte de ML verdediging de aanvallen, maar het succes kon nu eenmaal niet uitblijven. De voorsprong van 3—0, die Medan Poetra dan ook ongeveer 18 minuten voor het einde had behaald, was dan ook volkomen verdiend. Misschien had een tijdig uitlopen van de ML-keeper twee doelpunten kunnen voorkomen, doch we betwijfelen of deze doelpunten dan niet op een andere manier zouden zijn gemaakt. Een tegenpunt, dat de ML zeker verdiende en dat 16 minuten voor het einde door de rechtsbuiten werd gescoord, deed de ploeg weer wat opfleuren, doch verrassingen bleven verder uit.

Nog eenmaal wist Poetra te scoren en kort daarop floot scheidsrechter den Broeder, die op een goede „solo” mag terug zien, het einde. Met de behaalde 4—1 overwinning en het getoonde spel, mag Medan Poetra spreken van een van haar beste wedstrijden van dit seizoen. De

KNVB uitslagen

De uitslagen van de Zondag 6 Maart voor de eerste klassen van de KNVB gespeelde voetbalwedstrijden luiden:

District I

Blauw Wit—Haarlem
Stormvogels—Volewijckers
SVV—Xerxes
ADO—Gooi

District IV

2—1 Willem II—BVV 1—0
2—4 TSC—Limburgia 3—3
1—3 Spechten—VVV 1—4
0—2 Helmond—NAC 1—3

District II

DFC—Hermes DVS
KFC—Feyenoord

District V

1—3 Leeuwarden—GVAV 4—1
5—7 Friesland—Be Quick 2—2

District III

Heracles—Hengelo
Be Quick—Enschede Boys
NEC—Quick
Enschede—Wageningen
Go Ahead—Zwolse Boys
(AGOVV-kampioen).

District VI

1—1 PSV—NOAD 1—1
4—1 Kerkrade—Maurits 2—1
1—2 Sportclub Emma—Helmondia 1—0
3—3 Sittardse Boys—Bleyerheide 1—1
2—2 Baronie—Longa 2—0

ML, die misschien wat ontmoedigd is door de gevoelige nederlaag, behoeft dit echter niet te zijn. De sportieve houding en het moedig volhouden van de ploeg dwingt het respect af van iedere ware sportliefhebber.

LTD 2 9 Mrt., Pl. Genie — AAT 9 Mrt., M.L. 2 — Behos 12 Mrt.

2e Klasse B.

MP — 8e Genie VC 12 Mrt., ML 3 — Deli Mij. 2 12 Mrt., Victoria 2 — Sahata 2 12 Mrt., LTD 3 — Med. Poetra 2 13 Mrt.

UITSLAGEN:

1e Klasse.

Chung Hua — Victoria 2—0, Med. Poetra — ML 4—1.

2e Klasse A.

Terco — AAT 0—4, LTD 2 — Sub Comp 0—1, Unie — ML 2 3—2, VMMA — Pl. Genie 2—1.

2e Klasse B.

Med. Poetra 2 — MP 3—3, ML 3 — Victoria 2 2—6.

3e Klasse A.

AAT 2 — Haco 2—4, TVA — Sub Comp 2 3—1, ML 4 — LTD 4 5—1.

NIEUW PROGRAMMA:

1e Klasse.

Deli Mij. — Med. Poetra 12 Mrt. Kebon Boenga, LTD — Sahata 13 Mrt. Kebon Boenga.

2e Klasse A.

Terco — Sub Comp 9 Mrt., Unie —

HET NEDERLANDS VOETBALELFTAL TEGEN BELGIE OP 13 MAART

Het Nederlands voetbalelftal voor de wedstrijd tegen België op Zondag 13 Maart in Amsterdam was als volgt samengesteld:

Kraak (Stormvogels).
Steenbergen (SVV) en Schijvenaar (EDO).
van Schijndel (SVV), Möhring (Enschede) Stoffelen, Lenstra (Heerenveen), Wilkes (Xerxes), Brandes (Feyenoord), Rijvers (NAC) en Clavan (ADO).

Zondagmiddag, 13 Maart 1949 waren in het stadion te Amsterdam 64.000 toeschouwers getuige van de uiterst sportieve en technisch hoogstaande voetbalwedstrijd Nederland-Belgie, die in een 3—3 gelijk spel eindigde.

Over softball, de opvoedkundige waarde van sport en ploeggeest.

Softball

In de overzeese editie van de NRC lezen wij dit interessante artikel over de beoefening van softball te Batavia.

Aangezien het spel alle kwaliteiten bezit welke zeer aantrekkelijk zijn voor de spelers en de toeschouwers, hopen wij in de meest nabije toekomst onze SOK-softballers in actie te zien.

AN de hand van de bekende Nederlandse honkbal-expert Frugte heeft men in een van de laatste edities van dit weekblad een uitvoerige beschouwing kunnen lezen over baseball, wel de populairste sport die men in de Verenigde Staten kent. Onder de naam honkbal mag dit spel zich in Nederland in een steeds stijgende populariteit verheugen. In Indonesië wordt honkbal practisch niet gespeeld. Wat hier op de scholen vóór de oorlog werd en na

de oorlog veel wordt beoefend is kastie, dat men het honkbal voor de jeugd zou kunnen noemen. Slechts ten tijde van de Japanse bezetting speelden de leden van het Keizerlijke Leger hier baseball, dat in Japan nationale sport is.

Wel hebben de Amerikanen in Batavia thans geïntroduceerd het zogenaamde „softball”, dat in hoofdzaak met baseball overeenkomt.

Eenige van de verschillen tussen baseball en softball zijn o.a. dat laatstgenoemd spel met een grotere, niet zo harde bal wordt gespeeld, er door de „pitcher” onderhands moet worden geworpen en het veld kleiner van afmeting is dan bij baseball.

Niet lang geleden hebben de Amerikaanse leden van de Box-club het plan opgevat om softball, dat onder hen net zo populair is als cricket onder de Engelsen, in Batavia te gaan spelen.

Een van de hier gevestigde petroleum-maatschappijen bestelde materiaal in de Verenigde Staten en enige maanden geleden konden de Engelsen op

„hun Box” een spel zien spelen, door buitenlanders geïntroduceerd en de meesten der Britten onbekend.

Maar de Engelsen zouden de Engelsen niet zijn geweest als zij zich niet met al hun energie op dit nieuwe spel hadden geworpen om het zo snel mogelijk onder de knie te krijgen en het hun aangeboren talent voor sport bleek ons dezer dagen in een wedstrijd tussen Amerikanen en Engelsen, waarin de Yankees met één punt verschil wonnen. Maar het was te zien dat het niet lang zal duren of de bringers van het nieuwe spel zullen in Batavia de baas zijn. Het „fielden” van beide partijen was tot in alle onderdelen uitstekend te noemen. Aan slag waren de Engelsen goed op dreef en zij toonden zich hierin nauwelijks de minderen van de Amerikanen. Als werper was de Box voornamelijk aangewezen op aanvoerder Leckie, die behalve op het gebied van cricket en squash ook reeds in softball een uitbinker is geworden. Hij is een all-rounder zoals er slechts weinigen zijn! Een der andere uitblinkers in het Britse team was het Australische lid van de commissie voor goede diensten Critchley, die er zijn warme maal zelfs enige uren voor liet staan om de wedstrijd uit te spelen!

Degenen, die van spanning houden en

de sport, kunnen wij aanraden Zondagsmorgens eens een kijkje te gaan nemen aan de Boxlaan, waar meestal partijen worden gespeeld. Men zal er zich kostelijk amuseren bovendien, om de opmerkingen die onder het spel door publiek en spelers worden gemaakt ter intimidatie van de spelers. De zogenaamde „moral effects”, die overigens een goedaardig-spottend karakter dragen. Vooral bij de Amerikanen zijn er onder de toeschouwers, die sterk zijn in het maken van koddige opmerkingen. Voor de speler, die het onderwerp van de spot is, is het niet gemakkelijk zich op het spel te concentreren. Vooral wanneer men aan slag is!

In de wedstrijd, die wij bijwoonden, viel ons een kenmerkend verschil op. De Amerikanen, kenners van het spel en dus bedreven in deze „moral effects”, uitten zich dikwijls luidruchtig. De Engelsen, zoals zij alle sporten van jongs af aan leren beoefenen, speelden als het ware „geluidloos”. Over het algemeen lijkt ons de Engelse opvatting van het „in stilte” en zonder commentaar beoefenen van sport de enige juiste. Daar kunnen lichamelijke opvoeders op onze scholen wanneer zij de leiding hebben bij spelen (bijvoorbeeld bij kastie) nog wel eens een voorbeeld aan nemen.